

KUKÁTKO 5

XXXIII. národní přehlídka amatérského divadla pro děti Rakovník 2014

Děti nesnášejí, když z nich někdo dělá blbečky

■ 1. neratovická divadelní společnost tentokrát zpracovala po svém Hrubínovu Krásku a zvíře. Režisér Miroslav Král si na mě po představení udělal pár minut čas, aby se se mnou pobavil nejen o pohádkách, literatuře vůbec nebo přípravách hry.

Kladete velký důraz na výtvarnou stránku, která je velmi působivá. Je to jedna z věcí, jež vám při přípravě inscenace zabrala nejvíc času a práce?

Ne. To jde samo.

eTyl

Milí přátelé, chcete-li mít neustálý přehled o tom, co se v rakovníckém Tylově divadle děje, ať už během přehlídek, či během dob poklidných, nepřehlédněte webové stránky souboru DS Tyl Rakovník a to na adrese: www.tyl-rakovnik.cz a veřejné facebookové skupině: **Tyláci Rakovník**. Budeme se těšit na viděnou ve virtuálních končinách! :)

Vaši Tyláci

Jak tedy probíhala příprava výtvarné stránky?

To se těžko vysvětluje. Přečtu si to a pustím si hudbu, která tam bude, a podle toho maluju.

Tudíž při práci na Krásce a zvířeti jste poslouchal Bacha...

Nejen Johanna Sebastiana Bacha. Poslouchal jsem hodně baroka. Ta pohádka je původně klasicistní, tak jsem to takto posunul dozadu. Potřeboval jsem hudbu, která by nebyla řvavá ale v pozadí a jelikož Goldbergovy variace je třicet dva variací psané k usnutí hraběte Goldberga, přišlo mi to vhodné. Je tam i Bachův koncert č. 5...Najednou jsem cítil rytmus, náladu...Většinou to cítím přes hudbu a obrazy.

A z toho pak vychází i estetika a poetika inscenace...

A samozřejmě také z příběhu. U Krásky a zvířete mě zajímalo, proč je on takový, jaký je, proč se změnil. To je jen v jednom zpracování, a to ve filmu, jež - jelikož se jedná o původně francouzskou pohádku z doby Ludvíka XIV. - natočili Jean Cocteau a René Clément s Jeanem Marais a Josette Day. Vždycky mě zajímá, co je za tím. V naší inscenaci je ani ne půlka té hry. Vyházet jsem spoustu, postav, hodně jsem škrtał...

Jdete tedy až na dřeň a vytáhnete, co je v pozadí, co vám připadá nejzajímavější. Třeba to, co na první pohled není vidět?

V té hře je témat sto padesát tisíc. Já se snažím vytáhnout jich jen sto.

Jaký je váš osobní vztah k Františku Hrubínovi?

Poznal jsem ho přes Špalíček veršů a pohádek a jeho překlady Tisíce a jedné noci. Panna a netvor je pro mě kultovní film Juraje Herze. Pak jsem si ale přečetl Srpnovou neděli, která mě absolutně uchvátila a Lešanské jesličky. Nejsem z těch, kteří by úplně obdivovali Zlatou renetu nebo Romanci pro křídlovku. Uznávám ty filmy, ale nevyhledávám je. To spíš Srpnovou neděli nebo Křišťálovou noc pro divadlo. Co se týká poezie, baví mě Hrubínovy překlady francouzské poezie nebo jeho překlady vůbec, nádherně přeložil například Lilofee - ale díky vlastní tvorbě mám radši jiné básničky.

Jaké například?

Na prvním místě je to Karel Toman, na druhém Jan Neruda a na třetím Jan Skácel a potom Reynek.

Máte bližší vztah k poezii nebo k próze?

U mě jsou takové rozpory. Mám velký vztah k poezii 19. století a starší. Že bych si liboval v próze nebo třeba v románech, to spíš výjimečně. Víím, že je to celkem ostuda, ale spíš čtu odbornou literaturu, divadelní a ke stáru ulítávám na Agátě Christie. Pak hodně čtu pověsti, pohádky, povídky Boženy Němcové...Mám rád devatenácté století, Victora Huga, ale rád si přečtu samozřejmě i Šabacha. Ale že bych do

nekonečna četl Joycova Odyseu, tak to v žádném případě. Až zas takový intelektuál nejsem (smích).

Ptám se záměrně proto, že váš vztah k poezii je z inscenace velmi znatelný...

Ano. Můj sen je udělat Kytici. Neříkám, že bych tím přispěl k něčemu novému, ale strašně mě urazil Brabcův film. Další můj sen, který se asi ale ani neuskuteční, je Kvapilova Princcezna Pampeliška. Je veršovaná a nádherně poetická. Inklinuji spíš k lyrické a baladické poezii. Co rád čtu, je i všechno, co se týká Vánoc. Čtrnáct let jsme dělali různé barokní vánoční hry v kostelech apod. Jedná se o dramatiku, kterou mám asi nejraději. A ještě samozřejmě pohádky. Nebo spíš pohádky/nepohádky, jelikož neuznávám takové pohádky, kde jsou nestrášíci strašidla, uječené Ježibaby, zlobivé princezny a tak dále. Na to jsem byl alergický už jako dítě. Hodně inklinuji třeba k Andersenovi. Od něj jsme dělali dvě pohádky a z toho jednu, již nesnáším, a to je Pasáček vepřů. Byla to náhoda, neměli jsme co hrát a zrovna se nám to hodilo. Tak jsem hru trochu přepsal jako Zkrocení zlé ženy a vyšlo to. Baví mě hledat texty.

Baví vás tedy prolézat archivy, zalezete si na celý den do divadelního ústavu...

Ano... Máme občas problém, jelikož nám lidé říkají, že naše inscenace nejsou pro děti. Myslím si ale, že jsou. Děti nesnášejí, když z nich někdo dělá blbečky.

Jirka Štraub

Více krásné, méně zvířecí!

■ **Poslední soutěžní den POPELKY RAKOVNÍK 2014 otevřela 1. neratovická divadelní společnost Neratovice svou inscenací „KRÁSKA A ZVÍŘE“ Františka Hrubína.**

Tento původní český text byl napsán pro otáčivé hlediště v Českém Krumlově, kde jeho první interpretace bezesbýtku využila exteriérový potenciál, který tato hra nabízí. Prostředí zámeckého parku společně s technologií otáčivého hlediště vykouzlily nezapomenutelnou atmosféru, která společně s Hrubínovým dramatickým talentem a mistrovstvím slova zanechali v divácích silný emocionální zážitek, který si mnozí pamatují dodnes.

Motivy samoty, touhy po lásce i téma nezištné oběti na straně jedné a motivy vypočítavosti, chamtivosti vyúsťující v bezohledného sobectví na straně druhé. To jsou základní výchozí témata předlohy, ale i inscenace, jež na půdorysu silného archetypálního a mytického příběhu zachycuje různé podoby lásky, ale zároveň i osamělosti.

Režie inscenace, úpravy textu, scénografie a choreografie se ujal Miroslav Král, který prostředky tzv. „divadla velkého gesta“ na konceptu syntézy všech složek opět oživuje svět divadelní iluze a výše zmiňovaná témata textu prostřednictvím velké kompozice, kde režisér Král opět velmi pouččně zapojuje všechny divadelní komponenty (hudba, světla, kostýmy, scénografie, choreografii, hereckou složku, líčení atd.). Ke cti inscenace je nut-

no říci, že ona bohatě vytvořená struktura není vůbec samoučelná, ale je jeho jedním nástrojem a prostředkem, k čemu nejefektivnějšímu a emocionálnímu sdělení příběhu, a především jeho hlavních i vedlejších témat. Zvolená dramaturgicko-režijní koncepce umožnila divadelně zpřeměnit a zkonkretizovat skrze postavu královny, matky zvířete rovinu jeho „alter ega“, se kterým svádí urputný a odhodlaný boj o svou krásku. Z fiktivní postavy zde máme jedničkou postavu dramatickou, což prospělo předloze temporytmicky i významově. Téma, kdy matka bojuje o svou neotřesitelnou pozici s princovou vyvolenou, působí naprosto přirozeně a organicky vrůstá do původního předlohy. Naopak koncepční změnou, která oslabil původní zmotivované jednání krásky, bylo zaměnění jejího otce z původní předlohy, za jejího bratra v nové úpravě. Jejich vztah je méně fatální i kauzální a oslabil především výše zmíněné téma nezištného sebeobětování krásky. Archetypální vztah otce a dcery nemá přirozeně stejnou hodnotu jako vazba sourozenecká. Ústřední herecká trojice postav (kráska, zvíře a královna) bezchybně zvládá zadání v daných aranžmá, která opět jasně vykazují znaky operní režie. Jejich expresivní herecký projev

je až na výjimky bezesbýtku naplněn pravdivým a uvěřitelným prožitkem. Vztah rodičů se lásky mezi princem a kráskou by mohl přinášet více „světlejších“ optimistických momentů, které by rozjasňovaly jinak tísňivě působící atmosféru inscenace. Herecké výkony obou sester jsou na vysoké profesionální úrovni a žánrově zpestřují a rozjasňují profánní svět příběhu v jinak sakrálně budované a vytvořené Králově kompozici.

Přesvědčivý výkon Petra Havelky umožňuje také dokonalá maska zvířete, která v sobě nese potřebnou dávku odporosti, ale zároveň ponechává zvířeti lidské rysy. Jeho opětovná proměna do lidské podoby je proto přirozená a nevyžaduje od inscenátorů neadekvátních a násilných výtvarných experimentů.

Za nešťastné považují závěrečné glosování příběhu královnou Mab. Domnívám se, že by

ona „závěrečná zpráva“, chtě-li poselství, by mělo být sděleno pouze silným divadelním obrazem a nikoliv slovně. Vyváženost herecké složky, expresivní svícení, patřičná hudba, vynikající kostýmní složka i scénografie spolupracují sřvchovaně iluzivním způsobem vyprávění na tematickém vyznění příběhu prostřednictvím textu Františka Hrubína.

Opět se potvrzuje, že setkání dětského diváka se stále se sporadicky objevujícím iluzivním způsobem vyprávění silných příběhů, se tak pro něj stává silným zážitkem, který je v „živém“ divadelním provedení stále ještě nezastupitelným. V letošním ročníku nejen inscenace Miroslava Krále opět zcela jasně upozornila na sílu a kouzlo iluzivního způsobu vyprávění. Můžeme chtít víc?!

Jaromír Hruška

Za hranice všech dnů s CK Edudant a Francimor

■ **Fantastická cesta plná dobrodružství v podání DS Suchdolské divadlo čekala na diváky při posledním představení letošního Popelky.**

Předloha je z pera klasika české humoristické literatury Karla Poláčka a Anně a Leně Cvrčkovým se jí podařilo velmi zdařile zdramatizovat. Představení o cestě za záchranou unesené spolužačky, kterou podniknou dvě děti se svými podivuhodnými kamarády Edudantem a Francimorem, z jeviště hovoří divadelním ja-

zykem založeným na vědomém umělém naivismu, což dává inscenaci jasný styl, který se souboru daří dobře držet ve všech složkách. Incenatóři si pohrávají s iluzí antiiluzivními prostředky, k čemuž jim kromě jiného dobře slouží také dekorace s jednoduchými chytře vymyšlenými přestavbami. Nejen slovní humor, ale

i množství divadelních nápadů dohromady vytváří inteligentní zábavu s rodinnou diváckou adresou.

Sice ne všechny obrazy mají stejně kvalitní úroveň, méně nápadité jsou např. plavání v moři nebo setkání s trpaslíky, ale hercům se daří své

výkony podávat s odzbrojující insitní upřímností, která si dokáže diváky získat na svou stranu. Přispívá k tomu nepochybně i „živá“ muzika - i když zde je nutno zmínit, že suverennější a hlavně vždy stoprocentně dobře slyšitelný pěvecký projev by nebyl na škodu.

Slyšitelnost bohužel nebyla vždy dokonalá ani v projevu mluveném.

Soubor dokázal naložit si na svá bedra přesně tak velký „divadelní úkol“, jaký odpovídá jejich schopnostem a našel si polohu, která mu evidentně svědčí a proto není divu, že vý-

sledkem byla vynalézavá podívaná, v rámci které se podařilo svižně odvyprávět daný příběh, zakončit ho nevšední pointou a navíc i dobře pobavit.

Kateřina Baranowska

Grónská písnička – Jaromír Nohavica, Hana Voříšková

RECENZE PRO JEDNOHO AŽ DVA ČTENÁŘE

D Emi A7 D
1. Dateko na severu je Grónská zem,
D Emi A7 D
žije tam Eskymáčka s Eskymákem,
Emi G D
[: my bychom umrzli, jím není zima,
Emi A7 D
snidají nanuky a eskima. :]

2. Mají se bezvadně, vyspí se moc,
půl roku trvá tam polární noc,
[: na jaře vzbudí se a vyběhnou ven,
půl roku trvá tam polární den. :]

3. Když sněhu napadne nad kotlíky,
hrávají s medvědy na čertíky,
[: medvědi těžko jsou k poražení,
neboť medvědy ve sněhu vidět není. :]

4. Pokaždé ve středu, přesně ve dvě
zaklepe na na iglú hlavní medvěd:
[: „Dobry den, možu dát na vteřinu?
Nesu vám trochu ryb na svačinu.“ :]

5. V kotlíku bublá čaj, kamna hřejí,
psi venku hlídají před zloději,
[: smíchem se otrásá celé iglú,
neboť medvěd jim předvádí spoustu figlů. :]

6. Tak žijou vesele na severu,
srandu si dělají z teploterů,
[: my bychom umrzli, jím není zima,
neboť jsou doma a mezi svýma. :]

Jaromír Hruška

Milí přátelé, naše redakce doufá v hrdiného zachránce, který nalezne a navrátí nyní skutečně sklíčenému majiteli ztracenou peněženku značky Dakine. Je černohnědá a plná v tuto chvíli velmi postrádaných dokladů na jméno Ondřej Svoboda. Oficiálně odměna vyhlášena není, ale jak všichni víme, herci jsou velmi emocionální, impulzivní a spontánní stvoření a návrat této peněženky by mohl být vsutku silným podnětem s nepředvídatelnými následky. Prosíme, abyste případný nález hlásili na divadelním baru. Děkujeme.

Popelka vsutku rakovnická

■ Jako v pořadí už třetí spolek, který nese v názvu Tylovo jméno, si zahrál na letošní Popelce po Tylovi čelákovickém a brodeckém Tyl rakovnický. Do programu zasáhl velkým hitem minulé divadelní sezony, a totiž svou inscenací muzikálu Šakalí léta. Nehrál soutěžně, nýbrž jako host přehlídky. Podobně jako o den dřív rakovnická ZUŠ s neméně populárním muzikálovým titulem Ať žijí duchové. Rakovnická Popelka je letos věru rakovnická...

Šakalí léta jsou na Popelce na svém místě! Jejich inscenace už sice prošla všemi stupni postupového systému českého amatérského divadla a dobyla pomyslných ostruh Jiráskova Hronova, ovšem stalo se tak

mu Popelky neobjevila, příslušná kovářova kobyla by zůstala bosa.

O Šakalích letech bylo už napsáno mnoho recenzí ve Volyni a na Hronově. Proto se nebudu dlouze rozepisovat o již

lé jedné kategorie! Ve Volyni i na Hronově se výše zmíněná energie místy proměňovala v ničivou záplavu, která ve jménu divokého rokenrolu bořila jednotlivé režijní akcenty, hereckou drobnokresbu v činoherní části inscenace, otupovala hrany pointám komediálních scén a nemilosrdně odváděla pozornost herců i diváků od vývoje vztahů mezi dramatickými postavami. To vše se na domovské scéně lusknutím prstu změnilo k lepšímu. Chtělo by se říct – zcela napravilo. Ohromný posun spatřuji ve výstavbě vztahů mezi Alenou, Edou a Bejby a jejich milostného trojúhelníku. Důslednější a rafinovanější byla i práce s motivem nárůstu touhou po svobodě, po vzpouře a po rokenrolu, kterou Bejby postupně kontaminuje celé své okolí. Inscenace disponuje celou řadou vynikajících hereckých výkonů a má smysl pro pointování.

I když byly Šakalky mimo soutěž, nebyly mimo mísu. Patří mezi mé osobní favority letošního ročníku!

Luděk Horký

prostřednictvím národní přehlídky činoherního a hudebního divadla pro dospělé. To je jisté v pořádku. Nicméně není žádnou novinkou, že některé divadelní inscenace nelze jednoznačně zařadit do toho kterého divadelního druhu. Šakalí léta jsou současně ukázkovým příkladem dobrého hudebního divadla pro děti staršího školního věku, pro střeďoškoláky a pro rodinné publikum. Sečteno a podtrženo, kdyby se Šakalí léta v progra-

mnohokrát zmiňovaných pozitivních tohoto sympatického, energií našlápnutého divadelního muzikálu... Jen telegraficky: sehraná živá kapela, ansámblové herectví, zručně pojedená choreografie, uragán dobré divadelní energie.

Šakalí léta jsem viděl již potřetí a jsem tomu rád. Ani ne tak proto, že bych jim natolik propadl... Spíše proto, že v domácím prostředí zahráli rakovnickí zdaleka nejlépe. Troufám si tvrdit, že jde o rozdíl ce-

eTyl

Milí přátelé, chcete-li mít neustálý přehled o tom, co se v rakovnickém Tylově divadle děje, ať už během přehlídek, či během dob poklidných, nepřehlédněte webové stránky souboru DS Tyl Rakovník a to na adrese: www.tyl-rakovnik.cz a veřejné fejsbükové skupině: Tyláci Rakovník. Budeme se těšit na viděnou ve virtuálních končinách! :)

Vaši Tyláci

Dramatizace Poláčka pro dva představitele

■ Hlediště v sobotu po obědě naplněné k prasknutí bylo svědkem dramatizace Poláčkova románu *Eduďant a Francimor*. Jakmile v hledišti dozně potlesk, vypravil jsem se do zákulisí za režisérkou představení Lenkou Cvrčkovou.

PROGRAM:

Neděle 16. listopadu 2014

09.00–09.45

HOST PŘEHLÍDKY

Jaromír Nohavica, Hana Voříšková

Grónská písnička

Divadelně-písničkový automat pro jednoho až dva diváky (Představení trvá 4 minuty a je vhodné pro diváky všech generací.)

10.00–11.00

13.00–14.00

HOST PŘEHLÍDKY

Naivní divadlo Liberec
režie Michaela Homolová
Fred Rodrian, Vít Peřina

O beránkovi, který spadl z nebe

(pro děti od 2 let)

11.30

Slavnostní zakončení

Celostátní přehlídky amatérské činoherního divadla pro děti a mládež Popelka Rakovník s vyhlášením výsledků a předáním ocenění

Eduďant a Francimor není původně dramatický text. Proč jste si vybrali právě toto Poláčkovo dílo?

U amatérských souborů, jako je ten náš, je samozřejmě rozhodující obsazení a pak také to, zda jsme schopni danou inscenaci realizovat. V tomto případě jsme si inscenaci vybrali především díky dvěma hlavním představitelům Vítu Pávkovi a Davidu Dvořákovi. Hledali jsme v literatuře a našli Poláčka. Zpočátku to bylo těžké, protože jsme text museli zdramatizovat. I tak to pro nás však bylo to nejlepší téma. Neokoukaná česká záležitost a kterou jsme v našich intencích schopni zvládnout.

Nakolik je text Poláček a nakolik soubor?

Poláčkova knížka je vlastně složena z fejetonů, které vycházely na pokračování v novinách. Není v ní žádný dramatický náboj. Na to konto musely holky text hodně předělat a dramatické situace do hry vnést. V knížce tak například nejsou obři... Držely se však ducha díla a snažily se o to, aby zůstala stejná jeho podstata a jeho vyznění.

Zaznamenal jsem v textu i současné realie.

Už když jsme scénář psali, některé takové věci jsme do něho zahrnuli. Člověk se tomu nevyhne. Už při zkouškách si herci dodávali do textu své vlastní špílce. Snažili jsme se však ne být příliš aktuálními, už proto, že vždy nacvičujeme jedno představení na dlouhou dobu. Kdyby se pak zmíněná fakta změnila, nebylo by to dobré. Není nic staršího než včerejší noviny.

Kolikátým představením souboru je hra Eduďant a Francimor? A tvoříte vždy z literárních předloh?

Za tohoto složení se myslím jedná o pátou hru. Jdeme většinou tou cestou, že si vybereme nějaký text, který nám vy-

hovuje, a potom jej nějakým způsobem upravíme, aby nám nedělal zásadní problémy. Sice jsem v KOPRU slíbila, že nebudu dělat žádnou vlastní hru, ale i takové jsme dělali. Například Aristofana – Ženský sněm. Celé jsme to překopali a dopsalí k inscenaci druhou část. Snažíme se podobným způsobem používat i svoji vlastní invenci a dělat si svoje věci. Na základě nějakého daného rámce.

Co bude následovat po Poláčkově?

Říká se, že by se o tom nemělo mluvit. Dvě věci máme ve stádiu pokusu. První je od Julia Verna Honba za meteorem a druhou snaha uzpůsobit si Života hmyzu.

Honza Švácha

OKTÁKUK

... vidí to děti jinak?

příloha Kukáika č. 5

1. neratovická divadelní společnost: Kráska a Zvíře

Hledám. Hledáš. Hledáme. Za maskou profil.

Jméno: Julie

„Hledám kluka, který je hodný a nezáleží mu na vzhledu, ale na srdci a duši.“

- věk: 16–18
- výška: 160–170 cm
- oči: hnědé i modré
- vlasy: zrzavé, hnědé a taky trochu do žluta
- o sobě: Mám tři sestry, které jsou na mě zlé a bratra, který je obchodník. Ráda používám rudou rtěnku, modré šminky a pudr. Ráda se starám o domácnost a mými nejoblíbenějšími květinami jsou růže a karafiát.

Jméno: Hrabě Sebastián

„Hledám dívku, které záleží na mém chování a ne na mé tváři, která mi porozumí a která se snese s mojí matkou.“

- věk: 36
- výška: 180 cm
- oči: hnědé
- vlasy: hnědé
- o sobě: Vlastním palác o třiceti hektarech, se stovkou skříní, dvaceti kuchyněmi a spoustou nenávisti. Jsem zakletý. Pod maskou skrývám svou škaredou tvář. Moc by mě zajímalo, kdo mě proklel. Domnívám se, že má matka. Je totiž zlá. Zdědila to po své matce.

Z pera Elly, Žofky, Tey, Aničky, Bětky, Aničky, Evy, Simči, Víti, Toma

DS Suchdolské divadlo: Edudant a Francimor

Kujeme vtip. Vtipkujeme!

Víte, co dělá lidožrout, když hoří les? Hoří taky!

Edudant se zeptá Zdeněčka: „Co dostaneš k Vánocům?“ „Tvoje kolo!“

Je to jako návrat do dětství

■ Hanu Voříškovou a její divadlo pro jednoho herce můžeme potkat na nejdělné divadelní přehlídce. Letos máme to štěstí, že k nim patří i *Popelka*. Lidé na její produkci přicházejí zvědaví a rozpačití, odchází zpravidla s širokým úsměvem. Její specifická výtvarná loutkohra okouzluje dospělé, stejně jako děti.

Celý den se na vás stojí fronty...

Byly tu trochu boje o místo. Když nikdo nechodí, je to smutný, a když je narváno, tak já jsem taková měkká povaha, že jim chci zahrát všem. Ale už vím, že se musím chránit, protože jsem pak vyřízená. Oni jsou smutní, mně je jich líto... Teď na začátku bylo šest dvojic a já jsem poprosila ty poslední, aby všem ostatním říkali, že už musím přijít až večer. Pak jsem přišla asi po dvou hraních a lidí tu bylo víc, ale já už jsem si je nepamatovala. Najednou se to mezi nimi začalo měnit do agrese, a na to já nejsem nachystaná, je to nepříjemný. Ale asi to chápu a zase mám radost, že to chtějí vidět. Takže teď jsem vymyslela, že si udělám systém jako na poště-pořadové lístky od jedné do pětky.

Děláte divadlo pro jednoho diváka dlouho?

Tohle je už hrozně starý, od dubna 2001, tak to už je třináct let. Ale teď jsem to dlouho nehrála.

A vždy se o vás lidi takhle prali?

Jak kde. Když jsem někde delší dobu, tak si o mě mezi sebou řeknou. Tam, kde už mě znají, tak mají důvěru, ale když ne, tak se lidi často bojí přijít, protože tenhle typ divadla neznají. Přečtou si plakát, ale úplně mu nerozumí, to slyším často i tady za dveřmi: „A co to je? To je divný... Jak to funguje?“ Myslím ale, že to v sobě máme všichni – když je neznámá situace, tak se bojíme. Nebo jsou prostě nedůvěřiví, nevědí, jestli v tom není nějaká finta, jestli je tu třeba nepoliju vodou, prostě nevěří, že by někdo hrál divadlo pro jednoho diváka. Ale vznikají zajímavé situace. Třeba včera večer jsem tu měla manžele, kteří byli zvědaví, ale trochu se ostýchali. Chodili kolem,

já jsem otevřela dveře dokořán, aby si mě mohli prohlídnout, a říkala jsem: „Pojďte dál,“ ale oni že ne, že se jen tak dívají. Takže jsem hledala metody, aby se mě nebáli. Říkala jsem, ať se jdou podívat zblízka. Třeba první den většinou chodí lidi málo, ale když to vidí a potěší je to, tak to řeknou kamarádům. Když už je sem někdo takhle pošle, tak jdou s důvěrou, takže to postupně grduje, a na konci festáků už bývají fronty. Takže hrozně záleží na tom, jestli už znají tenhle typ divadla, nebo ne. Pro mě je hrozně zajímavý, sledovat chování lidí. Třeba původně jsem to sice inzerovala pro jednoho, protože mi přišlo nejlepší, když může strčit hlavu přímo k té krabici, ale některý lidi nejsou zvyklí chodit sami a ostýchají se, takže jsem to změnila na dva lidi. Pak se nebojí a sdílí to spolu. A někdo jde zase rád sám. Je to zajímavý způsob setkání a kolem vznikají zajímavé lidské situace. A ano, taky se to po dvou líp stihá.

Je to velký rozdíl, když je divák sám a když je jich několik?

Zajímavé je, že když jdou dva lidi, tak to sdílí mezi sebou a já jsem ten v povzdálí, kdo obsluhuje automat. Když přijde jeden divák, přeskočí to mezi námi, sdílíme to spolu a vzniká mezi námi nějaký vztah. Zvlášť, na to ten člověk nějak reaguje. Teď se mi třeba stalo, že se někdo začal hrozně smát a mě to zbouralo taky, a nemohla jsem hrát, protože se mi třásl ruce. Když jsem to divadlo vyráběla, tak mě nenapadlo, co to způsobí. Protože divák je tady strašně obnažený, oproti běžnému divadlu. Myslím, že se ostýchají přijít, protože najednou je tu na ně vidět, i když je tma. Je to jeden na jednoho. Takže to podle mě není pro každého. I mně jednou divák přímo řekl, že je to pro něj moc osobní kontakt, že má v divadle radši anonymitu. Někdo má hrozně rád, že tu nejsou davy a někdo se potřebuje schovat. Je to čistší, jasnější a zřetelnější, protože jeden divák je najednou 100% publika. Někomu se to hrozně líbí a někdo do toho vůbec nevleze.

Jak vás napadlo začít s divadlem pro jednoho diváka? Inspirovala jste se někde, nebo to byl váš nápad?

Vzniklo to trochu z nouze, protože tehdy jsem ještě divadlo vůbec nehrála, ani jsem si nemyslela, že bych mohla. Byla jsem typ, co se bojí vlézt na jeviště a styděla jsem se, nejsem žádný bavič a předváděč. Ale měla jsem ráda loutkové divadlo a léta jsem jezdila na přehlídky. Uvnitř jsem asi trochu toužila hrát, ale ten blok byl hrozně silnej a hlavně jsem neměla nikoho k sobě, asi protože jsem dost sólista. Říkala jsem

si: Jsem sama, neumím hrát, neumím zpívat, tak si najdu písničku a zkusím udělat klip, jen jako pokus. Písnička byla daná, vybrala jsem si jí, protože mi sedla. Vzniklo to jako kreslená ilustrace, jen jsem ty obrázky rozpochybovala. Netušila jsem, že z toho bude divadlo pro jednoho diváka, vzniklo to pro pár kamarádů, ale nemyslela jsem si, že bych s tím někdy jela na festival. Hrozně mě to těšilo a zjistila jsem, co se kolem toho děje za věci, vznikalo to postupně a vlastně náhodou.

Takže Grónská písnička byla první. Vzniklo tedy víc her?

Zalíbilo se mi to a začala jsem vědomě přemýšlet, že bych udělala další klipy, takže vznikl automat ke třem písničkám od Karla Plíhala. Pak ještě jedna krabice, to už není úplně klip, ale na podobném principu. Je to příběh ke kterému mám přímo hudbu od Oldřicha Janoty. Je to delší, dvanact minut a taky fyzicky náročný, musím si pak dát pauzu, takže to vychází na tři diváky za hodinu. To se dá hrát třeba na týdenním festivalu, kde si lidé zamluví konkrétní místo a čas. Původně to byl žert, že jde o automat na peníze, ale ujal se to.

Mně se představení ohromně líbilo, ale být dítě, byla bych asi ještě mnohem nadšenější...

Mně dospělí často říkají, že je škoda, že tu nemají děti, že by se jim to líbilo, ale já osobně si to mnohem víc užívám právě s dospělými. Přijde mi, že dětem se to líbí, jsou ve svém světě a jdou s tím, ale s dospělými se tam odehrává nějaká další vrstva. Někdy mi říkají, že je to pro ně jako návrat do dětství. To, co tam vzniká, od dospělých občas dostanu zpátky, něco mi vrátí, kdežto děti si to odkoukají a jdou. Asi by to musel posoudit nějaký třetí pozorovatel. Máme tam něco pro sebe, co si děti ještě nemůžou užít.

Rachel Duchková